

3. Способность к усовершенствованию существующих и разработке новых технологических решений, к оптимизации технологических процессов.

4. Способность внедрять инновационные пищевые технологии с энерго- и ресурсосбережением, улучшать качественные показатели пищевой продукции, прогнозировать дальнейшее развитие отрасли.

5. Умение проектировать и проводить поисковые и испытательные работы в производственных условиях.

6. Знание критериев выбора, принципа действия и правил эксплуатации современного технологического оборудования в пищевой индустрии.

Таким образом, внедрение сертификатных образовательных программ является примером нестандартного подхода к проведению занятий, творчества, саморазвития, реальных знаний.

ЛИТЕРАТУРА

1. Про затвердження Вимог до змісту і структури програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. Програма. Наказ від 10.10.2019 № 185-19 http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE34130.html.
2. Вимоги до структури і змісту професійних (сертифікатних) та короткострокових програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/Gromadskist/ELEKTRONNI%20KONSULTACII%20proekti%20aktiv/Struktura%20i%20zmist%20prof%20program/proekt>.

УДК 378.095 (430)

ПАДРЫХТОЎКА Ў АСПІРАНТУРЫ І АБАРОНА ДЫСЕРТАЦЫИ: ДОСВЕД ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЫ ГЕРМАНИ

В.М. Босак, Т.У. Сачыўка

Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія (Беларусь, 213407 Гаркі, вул. Мічурына 5; e-mail: bosak1@tut.by)

Анатэцыя. Прыведзены асаблівасці падрыхтоўкі ў аспірантуры (дактарантуре) і абароны дысертаций на атрыманне вучонай ступені кандыдата навук (доктара) у вышэйшых навучальных установах Германіі (на прыкладзе Універсітэта Хаэнхайм).

Ключавыя слова: аспірантура (дактарантур), універсітэт, абарона дысертаций.

ОБУЧЕНИЕ В АСПИРАНТУРЕ И ЗАЩИТА ДИССЕРТАЦИИ: ОПЫТ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ ГЕРМАНИИ

В.Н. Босак, Т.В. Сачивко

Белорусская государственная сельскохозяйственная академия
(Беларусь, 213407 г. Горки, ул. Мичурина 5; e-mail: bosak1@tut.by)

Аннотация. Приведены особенности подготовки в аспирантуре (докторантуре) и защиты диссертаций на соискание ученой степени кандидата наук (доктора) в высших учебных заведениях Германии (на примере Университета Хаэнхайм).

Ключевые слова: аспирантура (докторантура), университет, защита диссертации.

POSTGRADUATE TRAINING AND PROMOTION: EXPERIENCE OF THE HIGHER SCHOOL IN GERMANY

V.M. Bosak, T.U. Sachyuka

Belarusian State Agricultural Academy (Belarus, 213407 Gorki, 5 Michurina st.; e-mail: bosak1@tut.by)

Summary. The features of postgraduate training and the promotion in the higher school in Germany (on the example of University Hohenheim) are given.

Key words: postgraduate training, university, promotion.

Падрыхтоўка спецыялістаў вышэйшай ступені ў аспірантуры і дактарантуре з'яўляецца адной з галоўных задач вышэйшай школы Рэспублікі Беларусь. У гэтых варунках вывучэнне досведу вядучых замежных універсітэтаў вельмі актуальнна.

Да прыкладу мы разгледзелі досвед вышэйшай школы Германіі, прынамсі Універсітэта Хаэнхайм, які адносіцца да 10 вядучых сусветных вышэйших навучальных устаноў у галіне сельскай гаспадаркі [1–9].

Універсітэт Хаэнхайм (г. Штутгарт, Федэральная зямля Бадэн-Вюртэмберг), які заснаваны ў 1818 годзе, на дадзены момант складаецца з 3 факультэтаў (сельскагаспадарчых навук, прыродазнаўчых навук, эканамічных і сацыяльных навук), на якіх вядзеца падрыхтоўка блізу 10000 студэнтаў па 13 спецыяльнасцях бакалаўрыяту, 27 спецыяльнасцях магістратуры, а таксама ў аспірантуры (дактарантуре) па сельскагаспадарчых, біялагічных і эканамічных навуках.

Падрыхтоўка ў аспірантуры (дактарантуре) працягваеца 3 гады пасля атрымання ступені магістра. Колькасць аспірантаў не абмяжоўваецца і залежыць ад жадання і магчымасці факультэтаў, інстытутаў (кафедр) і навуковых кіраўнікоў.

Пры падрыхтоўцы ў аспірантуры (дактарантуре) па сельскагаспадарчых навуках прапаноўваюцца наступныя накірункі: глебавыя рэсурсы і экалогія ландшафтаў; раслінаводства, аграхімія і забяспічэнне якасці прадукцыі; селекцыя раслін, ахова раслін і біятэхналогія; жывёлагадоўля і біятэхналогія; сельскагаспадарчая тэхніка і тэхніка для аховы навакольнага асяроддзя; эканамічныя і сацыяльныя навукі ў сельскай гаспадарцы і харчовай прамысловасці; сельская гаспадарка і харчовая прамысловасць у тропіках і субтропіках; глабальная харчовая бяспека; водныя рэсурсы. Пры неабходнасці, інстытуты (кафедры), навуковыя кіраўнікі і дактаранты могуць прапанаваць дадатковыя накірункі навуковых даследаванняў.

Пры падрыхтоўцы па сельскагаспадарчых навуках аспіранты ў першыя два гады павінны наведаць і абароніць 3 спецыяльныя модулі (1 – метады навуковых даследаванняў, 2 – спецыялізаваны модуль па спецыяльнасці, 3 – “вольны” модуль, які выбіраеца з некалькіх прапанаваных у межах тэмы дысертацийных даследаванняў), а таксама прыняць удзел з дакладам не менш чым на адной навуковай канферэнцыі для атрымання дыплома даследчыка.

Перад абаронай дысертациі аспірант павінен мець таксама не менш за 3 навуковыя артыкулы ў спецыялізаваных навуковых часопісах, у тым ліку не менш 2 – з аўтарствам на першым месцы.

Абарона дысертациі пасля апублікавання яе ў выглядзе манографіі праходзіць непасрэдна ва Універсітэце Хаэнхайм перад навуковай камісіяй адначасова з экзаменам па спецыяльнасці. Камісія (не менш за 3 чалавек) складаеца, як правіла, з дэкана і прафесараў факультэта. Навуковая ступень прысвойваеца таксама непасрэдна Універсітэтам Хаэнхайм. Аналага спецыяльнай рады па абароне дысертаций і ВАК у Германіі няма.

ЛІТАРАТУРА

1. Босак, В.Н. Высшая школа Германии: опыт университета Хоэнхайм / В.Н. Босак // Труды БГТУ: Учебно-методическая работа. – 2016. – № 8. – С. 5–8.
2. Босак, В.Н. Особенности подготовки специалистов в университете Хоэнхайм (Германия) / В.Н. Босак, Т.В. Сачивко, С.А. Носкова // Вестник БГСХА. – 2016. – № 1. – С. 124–127.
3. Босак, В.Н. Особенности подготовки специалистов в университете Хоэнхайм (Германия) / В.Н. Босак, Т.В. Сачивко, С.А. Носкова // Вестник БГСХА. – 2016. – № 2. – С. 118–121.

4. Босак, В.Н. Подготовка специалистов по органическому сельскому хозяйству: опыт университета Хоэнхайм / В.Н. Босак, Т.В. Сачивко, С.А. Носкова // Вестник БГСХА. – 2017. – № 1. – С. 147–149.
5. Bosak, V.M. Master's degree training: experience of the University Hohenheim / V.M. Bosak, T.U. Sachyuka // Перспективы развития высшей школы. – Гродно: ГГАУ, 2017. – С. 94–96.
6. Bosak, V.M. Organic agriculture: experience in training of specialists / V.M. Bosak, T.U. Sachyuka // Перспективы развития высшей школы. – Гродно: ГГАУ, 2019. – С. 153–155.
7. Bosak, V.M. Peculiarities of specialists training for agriculture in Germany / V.M. Bosak, T.U. Sachyuka // Перспективы развития высшей школы. – Гродно: ГГАУ, 2016. – С. 142–145.
8. Bosak, V.M. The specialities of undergraduate training in higher education establishments in Belarus and Germany / V.M. Bosak, A.A. Bosak // Веснік Палес'кага дзяржаўнага ўніверсітэта. Серыя грамадскіх і гуманітарных навук. – 2010. – № 1. – С. 28–31.
9. Universität Hohenheim [Электронный ресурс]. – Режим доступа <https://www.uni-hohenheim.de>. – Дата доступа 05.02.2020.

УДК 378.091:634.1(476)

МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ, ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОВЕДЕНИЮ ЗАНЯТИЙ ДЕМОНСТРАЦИОННОГО ТИПА ПО ПЛОДОВОДСТВУ

А.С. Бруйло, О.А. Белоус, П.С. Шешко

УО «Гродненский государственный аграрный университет»
(Республика Беларусь, 230008, г. Гродно, ул. Терешковой, 28; e-mail:ggau@ggau.by)

Аннотация. В статье представлена общая характеристика демонстрационных методов при изучении специальных дисциплин агрономического профиля, рассмотрены методические подходы к проектированию, организации и проведению занятий демонстрационного типа по плодоводству.

Ключевые слова: занятия демонстрационного типа, демонстрация, практические умения и навыки, плодоводство, прививки, садовый режущий инструмент.

METHODICAL APPROACHES TO DESIGNING, ORGANIZING AND CARRYING OUT DEMONSTRATION TYPES OF FRUIT FOOD

A. S. Brujlo, O. A. Belavus, P.S. Sheshko

EI «Grodno State Agrarian University» (Republic of Belarus, 230008, Grodno, 28 Tereshkova st.; e-mail:ggau@ggau.by)

Summary. The article describes the general characteristics of demonstration methods in the study of special disciplines of an agronomic profile, considers mythological approaches to designing and conducting demonstration-type classes in fruit growing.